

Nr 158.

Av herr **Magnusson** i Skövde, om avslag å Kungl. Maj:ts förslag i statsverkspropositionen om anslag till allmän fastighetstaxering år 1933.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 1 föreslås under sjunde huvudtiteln, att riksdagen måtte för budgetåret 1932/1933 anvisa ett extra förslagsanslag av 1,200,000 kronor för allmän fastighetstaxering år 1933.

Starka skäl tala dock för ett uppskov med ifrågavarande taxering. Som ett för såväl jordbruks- som annan fastighet gemensamt skäl må anföras dels det nu rådande och sig sannolikt inpå 1933 sträckande krisläget med därav förorsakade särskilt för jordbruksfastigheter osäkra värden, dels vår valutas svävande värde, vilka omständigheter göra det nästan otänkbart att vid tidpunkten för taxeringen fixera några verkligt hållbara fastighetsvärden. För jordbruksfastigheterna har det utomordentligt tillspetsade krisläget orsakat, att, om hänsyn skall tagas till jordbrukets räntabilitet, dessa fastigheter förlorat det mesta av sitt värde, och att ett genom omtaxering väsentligt nedsatt taxeringsvärde kommer att medföra allvarliga och mycket riskabla rubbningar i fastighetskrediten på grund av dess nära sammankoppling med taxeringsvärdena. Den höjning av dessa, som genomfördes vid 1921 års allmänna fastighetstaxering, har jordbruksnäringen på grund av dess alltfjämt försämrade konjunkturer i stor utsträckning diskonterat genom belåning, som i mycket talrika fall uppgår till eller överstiger halva taxeringsvärdet. En sänkning av sistnämnda skulle åtminstone för en hel del sparbankslån medföra krav på inbetalningar eller ställande av fyllnads-säkerheter, vilket i nuvarande läge torde vara för de flesta jordbrukare outförbart. Härav skulle ofrånkomligen följa en mängd utsökningar och exekutiva försäljningar, vilket under rådande ekonomiskt tryckta läge sannolikt komme att framtvinga en akut kris av oanad räckvidd. Som läget nu är inom jordbruksnäringen och dess fastighetsmarknad, måste man såvitt möjligt söka ordna så, att jordbrukarna åtminstone kunna »taga sig fram» — längre lär man för stunden tyvärr ej komma. I alla händelser är det ytterst angeläget att undvika åtgärder, som kunna vara ägnade att tillspetsa krisen.

Från jordbrukarehåll har någon samlad opinion i denna fråga knappast kommit till synes. Röster ha med betydande skärpa höjts såväl för omtaxering med betydlig nedskärning av värdena som för ett uppskov. En sänkning är ju sakligt motiverad såväl med hänsyn till jordbrukets dåliga räntabilitet och därav orsakade värdeminskning som till de höga taxeringsvärdenas inverkan på jordbrukarnas skatteplikt. Emellertid synes mig å ena sidan den inverkan taxeringsvärdenas sänkning utövar på skatteplikten ej böra överskattas, såsom på åskilliga håll varit fallet, men å andra sidan ett

ovedersägligen rättvist och välmotiverat krav på en lindring i garantiskatten kunna likvideras genom en sänkning av repartitionstalet för jordbruksfastigheter. Då framställning härutinnan bebadats i form av proposition från Kungl. Maj:t, synes mig med yrkande härutinnan kunna anstå i avbidan på ifrågavarande proposition.

Frågan om uppskov med fastighetstaxeringen är, det må gärna medgivas, av det slag, att man känner sig tveksam inför svaret. Med hänsyn till de uppenbara risker och rubbningar i fastighetskrediten, som en genom om-taxering åstadkommen nedsättning av värdena kommer att medföra samt svårigheten att i nuvarande krisläge fixera några hållbara värden, har jag funnit frågan vara av det utomordentligt viktiga och tveksamma slag, att jag ansett mig böra tillse att ett yrkande om uppskov komme under utskotts-behandling och till prövning i riksdagens kamrar.

Jag tillåter mig därför vördsamt föreslå,

att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts under sjunde huvudtiteln framställda förslag att till kostnader för allmänna fastighetstaxeringen år 1933 för budgetåret 1932/1933 anvisa ett extra förslagsanslag av 1,200,000 kronor.

Stockholm den 21 januari 1932.

Karl Magnusson
i Skövde.